

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 καὶ μὲν ἀδέφητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπερθε
 κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
 Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ 5
 κεῖτ' ἐγρηγορών· ται δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
 ἦϊσαν, αἶ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
 ἀλλήλησι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
 πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 10
 ἢ μεταίξιας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
 ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 ὕστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα 15
 ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει μέμονέν τε μάχεσθαι,
 ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
 στήθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
 “τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.
 ἦματι τῷ ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθιε Κύκλωψ 20
 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
 ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο οἴόμενον θανέεσθαι.”
 Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
 τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
 νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο, 25
 ἐμπλεῖην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
 αἰόλλη, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
 ὡς ἄρ' ὁ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει

Ο Οδυσσεύς
 ξάγρυπνος
 στον πρόδομο.
 Επιφάνεια
 Αθηνάς
 (στ. 1-55)

Αυτός αντίθετα στον πρόδομο ξάπλωσε ο θεῖος Οδυσσεύς·
 έστρωσε κάτω δέρμα βοδιού ακατέργαστο, κι επάνω πάλι
 προβιές πολλές προβάτων, από αυτά που έσφαζαν συχνά οι Αχαιοί·
 κι η Ευρυνόμη χλαῖνη τού έβαλε (να σκεπαστεί), όταν ο ύπνος θα τον πάρει.
 Εκεί ο Οδυσσεύς κακά για τους μνηστήρες έχοντας στο νου του 5
 κείτονταν ξάγρυπνος· κι από το μέγαρο να βγαίνουν άρχισαν
 οι γυναῖκες, αυτές που και προηγουμένως με τους μνηστήρες πλάγιαζαν,
 χαρές και γέλια η μια στην άλλη προκαλώντας.
 Κι εκείνου η καρδιά κτυπούσε δυνατά στα προσφιλή του στήθη·
 πολλά μες στο μυαλό και στη ψυχή του στριφογύριζαν, 10
 ή πάνω αφού αμέσως πεταχτεί μια μια να τις σκοτώσει,
 ή με τους υπερφίλους μνηστήρες για τελευταία ύστατη φορά
 να τις αφήσει να πλαγιάσουν, και μέσα η καρδιά του μούγκριζε.
 Πώς σκύλα γαυγίζει προστατεύοντας τα τρυφερά μικρά της
 μπροστά σε άνθρωπο που δεν γνωρίζει έτοιμη να ορμήσει, 15
 έτσι κι εκείνου (η καρδιά) μέσα του μούγκριζε για τα αισχρά έργα·
 και το στήθος του κτυπώντας φώναζε στην καρδιά του·
 «Βάστα λοιπόν, καρδιά μου· και άλλο πιο σκληρό άντεξες κάποτε,
 εκείνη την ημέρα όταν ο ασυγκράτητος στο μένος Κύκλωπας έφαγε
 τους γενναίους συντρόφους μου· κι εσύ έδειξες τόλμη, ωστόσο η πανουργία 20
 του νου από το σπήλαιο σε έβγαλε την ώρα που πίστευες πως θα πεθάνεις.»
 Έτσι είπε, κουράγιο μέσα στα στήθη στην προσφιλή καρδιά του δίνοντας·
 και σ' αυτόν απόλυτα πειθάρχησε η καρτερική καρδιά του
 μένοντας ακλόνητη· ο ίδιος ωστόσο εδώ κι εκεί ολόκληρος στριφογύριζε.
 Πώς όταν άνδρας σε φωτιά πολλή, που για καλά έχει φουντώσει, κοιλιά, 25
 γεμάτη ξίγκι κι αίμα, πότε από εδώ πότε από κει συνέχεια
 γυρίζει, και λαχταρά γρήγορα πολύ εκείνη να ψηθεί,
 έτσι κι αυτός από τη μια πλευρά κι από την άλλη στριφογύριζε,
 φάχνοντας πώς στους αναίσχυντους μνηστήρες χέρι θα βάλει

μούνος ἐὼν πολέσι. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη 30
 οὐρανόθεν καταβάσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 “τίπτ' αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ
 καὶ πάϊς, οἶόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.” 35
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 μούνος ἐὼν· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι. 40
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
 εἷ περ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα.”
 Τὸν δ' αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερεῖονι πείθεθ' ἐταίρω, 45
 ὅς περ θνητός τ' ἐστί καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερὲς ἦ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοις, ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν·
 εἷ περ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 νῶϊ περισταῖεν, κτείναι μεμαῶτες Ἄρηϊ, 50
 καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννουχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσει ἦδη.”
 Ὡς φάτο, καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
 αὐτὴ δ' ἄψ ἔς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων. 55
 εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα·
 κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄρτεμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο διὰ γυναικῶν· 60
 “Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ἦδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν ἔλοιο
 αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα

μόνος καθὼς ἦταν ἐναντία σε πολλούς. Κι εμπρός του ἦρθεν ἡ Αθήνη 30
 ἀπὸ τον ουρανὸ ἔχοντας κατεβεί· και στο παράστημα ἐμοιαζε με γυναίκα·
 στάθηκε πάνω απ' το κεφάλι του και ἄρχισε να του μιλά·
 «Για ποιὸν λόγο πάλι ξάγρυπνος μένεις, κακότυχε πάνω απ' ὄλους τους ανθρώπους;
 Αυτό ἐδῶ λοιπὸν εἶναι το σπίτι σου, και ἡ γυναίκα σου αὐτὴ ἐδῶ μέσα στο σπίτι
 κι ο γιος σου, τέτοιος που ο καθένας λαχταρά νά 'ναι ο δικὸς του γιος.» 35
 Και προς αὐτὴν ἀνταπαντώντας εἶπεν ο πολὺμηχανος Ὀδυσσεύς·
 «Ναι πραγματικά, θεά, ὅλα αὐτὰ σωστά τα εἶπες·
 ἀλλὰ ετοῦτη ἐδῶ ἡ σκέψη μες στο μυαλό μου τριγυρίζει,
 πὼς δηλαδή χέρι θα βάλω στους ἀναίσχυντους μνηστήρες,
 μόνος καθὼς εἶμαι· οἱ ὁποῖοι ὅλοι μαζί συνέχεια μες στο παλάτι βρίσκονται. 40
 Προσέτι, και το ἐξῆς ἀκόμη πιο σπουδαῖο μες στο μυαλό μου γυροφέρνω·
 ἀν ὄντως τους σκοτώσω με του Δία και τη δική σου θέληση,
 πού ἐπειτα μπορῶ να καταφύγω; αὐτὰ ἐσύ ζητῶ να ἐξηγήσεις.»
 Και προς αὐτόν πάλι ἀπάντησε ἡ λαμπερόφθαλμη θεά Αθήνη·
 «Δύστυχε, κάποιος και σε κατώτερον ἀκόμη θα πειθόταν σύντροφο, 45
 που εἶναι βέβαια θνητός και τόσα να σκεφτεῖ δὲν ξέρει·
 ἀντίθετα ἐγὼ εἶμαι θεά, ἡ ὁποία συνεχῶς ἐσένα διαφυλάσσω
 σ' ὅλα τα δύσκολα. Ξεκάθαρα ἐντελῶς θα σου μιλήσω·
 και ἀν ἀκόμη πενήντα λόχοι θνητῶν ἀνθρώπων ἐμάς τους δύο
 περικύκλωναν, μετὰ μανίας ἐπιδιώκοντας να μας σκοτώσουν πάνω στη μάχη, 50
 και τότε πάλι ἐσύ τα βόδια τους θα ἀρπαζες και τα παχειά τους πρόβατα.
 Ἀλλὰ ὦρα ο ὕπνος να σε πάρει· κουραστικό κι αὐτό, να μένεις ἐπιφυλακὴ
 ὅλη τη νύκτα ξάγρυπνος, ἦδη θα βγεις ἀπὸ τις συμφορές σου.»
 Ἔτσι εἶπεν, κι ἀμέσως ὕπνο στα βλέφαρα τοῦ ἔχυσε,
 κι ἡ ἴδια πάλι ἔφτασε στον Ὀλυμπο ἡ θεία μέσα στις θεές. 55
 Κι ἐνῶ αὐτόν ο ὕπνος εἶχε πάρει, που τις ἐγνοῖες καταλύει της ψυχῆς,
 ο χαλαρωτικός, την ἴδια ὦρα ξύπνησε ἡ συνετὴ γυναίκα του,
 κι ἀμέσως να κλαίει ἄρχισε στο μαλακὸ κρεβάτι καθισμένη.
 Και ὅταν κλαίοντας χόρτασε τελείως τη ψυχὴ της,
 στην Ἄρτεμη πρῶτιστα ευχήθηκε ἡ θεία μέσα στις γυναίκες· 60
 «Ἄρτεμη, σεβάσμια θεά, του Δία θυγατέρα, εἶθε αὐτὴν την ὦρα
 βέλος στο στήθος μου πετώντας τη ζωὴ μου να ἐπαιρνες
 ἀμέσως τώρα, ἢ πάλι θύελλα ἀναρπάξασα πέρα μακριά,

Αφύπνιση
 Πηνελόπης·
 Ευχή
 στην Ἄρτεμη
 (στ. 56-91)